

BELEIDSPLAN CULTUUREDUCATIE

OKTOBER 2016

Inleiding

Het beleidsplan cultuureducatie is een praktisch document waarin beschreven staat hoe we onze visie op cultuureducatie in de komende jaren denken vorm te geven.

Cultuureducatie – dat is verleden, heden en toekomst tegelijkertijd. Het verleden, want er zijn vele prachtige, indrukwekkende, fascinerende, ontroerende voorbeelden van cultuur. Cultuureducatie creëert voor leerlingen mogelijkheden om hiermee kennis te maken. Het heden, want cultuur heeft alles te maken met beleving en ervaring, en dat gebeurt hier en nu. Cultuureducatie stimuleert leerlingen om dergelijke ervaringen op te zoeken en erop te reflecteren. De toekomst, want cultuureducatie is een pleidooi voor ander onderwijs. Cultuureducatie draagt een boodschap in zich over het onderwijs van de toekomst.

Het belang van cultuureducatie

Leerlingen dienen niet alleen kennis te maken met cultuureducatie vanwege de formele reden dat het in de wet staat, maar zeker ook omdat we ons de ontwikkeling van kinderen niet kunnen voorstellen zonder kennis te maken met cultuuruitingen. Daarnaast past cultuureducatie prima binnen de pedagogische opdracht van onze school. Met cultuureducatie willen we:

- Kinderen toerusten op de toekomst, zodat ze straks adequaat kunnen participeren in de samenleving. Kunst en cultuur zijn daar onderdeel van;
- Culturele verworvenheden overdragen;
- Ruimte bieden voor individuele ontwikkeling door het opdoen van persoonlijke, vormende ervaringen (sleutelervaringen);
- De sociale cohesie in en buiten de school vergroten en de band tussen school en haar (culturele) omgeving versterken;
- De creativiteit van kinderen ontwikkelen;
- De nieuwsgierigheid van kinderen stimuleren en hen leren genieten en waarderen;
- Het zelfvertrouwen van met name zwakkere leerlingen stimuleren, daar cultuureducatie een tegenwicht vormt tegen de strakke beoordeling "goed-fout".
- De sociale vaardigheden van leerlingen positief beïnvloeden en bij verschillende groepen leerlingen het onderling begrip voor elkaars cultuur vergroten.
- Bijdragen aan relevante kennis en vaardigheden.

Kerdoelen

In de herziene kerndoelen 2006 zijn drie kerndoelen kunstzinnige oriëntatie

Opgenomen:

<i>Kerdoel 54</i>	<i>De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.</i>
<i>Kerdoel 55</i>	<i>De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.</i>
<i>Kerdoel 56</i>	<i>De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed</i>

Door middel van een kunstzinnige oriëntatie maken kinderen kennis met kunstzinnige en culturele aspecten in hun leefwereld. Het gaat bij dit domein om kennismaking met die aspecten van cultureel erfgoed waarmee mensen in de loop van de tijd vorm en betekenis hebben gegeven aan hun bestaan. Het gaat bij kunstzinnige oriëntatie ook om het verwerven van enige kennis van de hedendaagse kunstzinnige en culturele diversiteit. Dit

vindt zowel op school plaats, als via regelmatige interactie met de (buiten)wereld. Kinderen leren zich aan de hand van kunstzinnige oriëntatie open te stellen: ze kijken naar schilderen en beelden, ze luisteren naar muziek, ze genieten van taal en beweging. Kunstzinnige oriëntatie is er ook op gericht bij te dragen aan de waardering van leerlingen voor culturele en kunstzinnige uitingen in hun leefomgeving. Ze leren daarnaast zichzelf te uiten met aan het kunstzinnige domein ontleende middelen:

- Ze leren de beeldende mogelijkheden van diverse materialen onderzoeken, aan de hand van de aspecten kleur, vorm, ruimte, textuur en compositie;
- Ze maken tekeningen en ruimtelijke werkstukken
- ze leren liedjes en ritme-instrumenten te gebruiken als ondersteuning bij het zingen;
- ze spelen en bewegen

Waar mogelijk worden daarbij onderwerpen gebruikt die samenhangen met die uit andere leergebieden. Het onderwijs wordt daardoor meer samenhangend en mede daardoor betekenisvoller voor leerlingen. Maar voorop staat natuurlijk de authentieke bijdrage van kunstzinnige oriëntatie aan de ontwikkeling van kinderen (tekst uit: kerndoelen primair onderwijs).

Vormgeving cultuureducatie

Voor het vormgeven van cultuureducatie zijn er 2 scenario's:

Scenario 1: Komen en gaan

Het belangrijkste kenmerk van dit scenario: Elk jaar zijn er nieuwe activiteiten. De school maakt een keuze uit het bestaande aanbod. Het is een "komen en gaan" van activiteiten. Groepen leerlingen gaan op stap, kunstenaars komen naar school, projecten gaan van start, nieuwe ideeën zijn welkom, de schooldeur staat open, maar de school beslist: het moet zowel financieel als organisatorisch passen. Dit scenario is activiteit gericht. Cultuureducatie wordt vooral gezien als aaneenschakeling van activiteiten. Stimulering van cultuureducatie vindt hoofdzakelijk plaats door nieuwe activiteiten te starten of te promoten.

Scenario 2: Vragen en aanbieden

Het belangrijkste kenmerk van dit scenario: Er is sprake van een duidelijke profiel, met vaste, aan het profiel gerelateerde activiteiten. De cultuurcoördinator voert heeft een spilfunctie en voert zijn taak op een initiatiefrijke wijze uit. Hij participeert in een netwerk met andere scholen om gegevens uit te wisselen, nieuwe ideeën op te doen en gebruik te maken van elkaars expertise. Eén en ander is vastgelegd in meerjarige afspraken.

Ambitie

Momenteel werken we het meest volgens scenario 1 en af en toe volgens scenario 2. Het is onze ambitie om door te groeien naar scenario 2. We willen onze kinderen kennis laten maken met allerlei vormen van kunst, cultuur en erfgoed en wel op een toegankelijke manier. Binnen die kennismaking speelt het actief en praktisch bezig zijn van de leerlingen een belangrijke rol. Leerlingen ontdekken en ervaren kunst, cultuur en erfgoed door "te doen". Daarbij willen we putten uit de volgende mogelijke activiteiten:

- Bezoek brengen aan podiumkunsten: theater, dans, muziek;
- Bezoek brengen aan bibliotheek;
- Bezoek brengen aan musea: kunst, cultureel erfgoed, historisch erfgoed;
- Cultuurlessen van de (vak)leerkracht;
- Gastlessen van een kunstenaar, muziekdocent, theaterdocent, dansdocent, schrijver;
- Huren/lenen van projectkisten kunst en cultuur;
- Het hanteren van methodieken op het gebied van expressie/cultuureducatie;

- Het maken van een tentoonstelling;
- Het houden van crea middagen;
- Het houden van feesten/vieringen met behulp van kunst en cultuur;

Intern cultuurcoördinator (ICC-er)

De ICC-er heeft een spilfunctie in het opzetten en uitvoeren van het cultuurbeleid op school. De beleidsontwikkeling en sturing van kunst- en cultuureducatie is in handen van de directie en ICC-er. De ICC-er zorgt voor de planning, voortgang en coördinatie. Ook professionalisering en communicatie met externe contacten is onderdeel van zijn werkzaamheden. De directie onderhoudt de financiën en contracten (denk hierbij ook aan het aanvragen van subsidies). Het hele team is betrokken bij het programma aanbod.

Jaarplanning activiteiten kunstzinnige oriëntatie

Om de verschillende onderdelen van kunstzinnige oriëntatie gedurende de schoolloopbaan van de leerlingen planmatig de revue te laten passeren gaan we werken met een vierjaarlijkse cyclus:

- In jaar 1 van de cyclus staat het thema "muziek" centraal (2016-2017)
- In jaar 2 van de cyclus staat het thema "beeldend werken" centraal (2017-2018)
- In jaar 3 van de cyclus staat het thema "spel" centraal (2018-2019)
- In jaar 4 van de cyclus staat het thema "beweging" centraal (2020-2021)

Iedere leerling komt zodoende gedurende zijn/haar schoolloopbaan gedurende 2 schooljaren uitgebreid met ieder onderdeel van kunstzinnige oriëntatie in aanraking.

Jaarplanning activiteiten cultureel erfgoed / natuur & milieu

Om de verschillende onderdelen gedurende de schoolloopbaan van de leerlingen planmatig de revue te laten passeren worden jaarlijks de volgende excursies aangeboden:

Groep 2 (natuur & milieu)	: Rondje boerderij "Aon Köbbes" (CNME)
Groep 3 (natuur & milieu)	: Kabouterpas Cannerbos (CNME)
Groep 4 (cultureel erfgoed)	: Kunstwerkfluisteraar (Bondefanten)
Groep 5 (natuur & milieu)	: Torenmolen Gronsveld (CNME)
Groep 6 (cultureel erfgoed)	: Klopjacht (Bondefanten)
Groep 7 (natuur & milieu)	: Grensmaas Borgharen (CNME)
Groep 7 (WO II)	: Kamp Vught
Groep 8 (WO II)	: Begraafplaats Margraten

Begroting culturele activiteiten 2020-2021

Inkomsten

Cultuurgelden vanuit overheidsbudget (€ 10,50 per leerling)	€ 2.016,--
Opbrengst actie Jantje Beton groep 6 en 7	€ 500,--
Bijdrage OV aan bezoek kamp Vught (€ 18,-- per leerling x 52)	€ 936,--
Opbrengst pleinfeest	€ 548,--
	<hr/>
Totaal inkomsten	€ 4.000,-- ⁺

Uitgaven

Project cultuur

Dansproject (groep 3 t/m 8: 6 x 5 lessen x € 45,--)	€ 1.350,--
Dansproject (groep 1 en 2)	€ 250,--

Project WOII

Kamp Vught groep 7 (bus € 700/Vught € 162/Overloon € 520)	€ 1.382,--
Margraten groep 8 (€ 1,50 per leerling x 28)	€ 42,--

CNME

Rondje boerderij (groep 1 & 2)	€ 50,--
Kabouterpad Cannerbos groep 3	€ 25,--
Torenmolen Gronsveld (groep 5)	€ 50,--
Grensmaas Borgharen (groep 7)	€ 00,--

Bonnefantenmuseum

Kunstwerkenfluisteraar groep 4 (€ 106,-- per 30 leerlingen)	€ 106,--
Klopjacht groep 6 (€ 53,-- per 15 leerlingen x 2)	€ 106,--
	<hr/>

Andere cultuur gerelateerde kosten

Stichting Gips	€ 170,--
	<hr/>

Totaal uitgaven cultuur € 3.637,--

Resultaat uitgaven cultuur € 363,--

NB: Onderstaande kosten worden op een andere wijze betaald, maar zijn gerelateerd aan cultuur:

Licht en geluid musical groep 8	€ 400,--
Zaalhuur carnaval + musical groep 8	€ 300,--